

TA'LIMDA TEXNOLOGIYA FANI VA UNING VAZIFALARI

Muhiddinova Gavharshodbegim Tursunxo'ja qizi

Termiz davlat pedagogika instituti Tabiiy va aniq fanlar fakulteti
Texnologik talim yo'nalishi 2-bosqich talabasi

Annotatsiya : Mazkur maqola Texnologik ta'lim yo'nalishi talabalari va umumiy o'rta ta'lim muassasalarining "Texnologiya" fani o'qituvchilari uchun mo'ljallangan bo'lib, unda fanning maqsad va vazifalari, metodologik asoslari, tarixiy taraqqiyoti, didaktik asoslari, ta'lim metodlarining tasnifi, ilmiy tadqiqot metodlari, amaliy fanlar bilan integratsiyasi, fanni o'qitish jarayonida innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish, texnologiya fanini o'qitish metodikasi fanidan kurs ishi, bitiruv malakaviy ishi va pedagogik amaliyotga qo'yiladigan metodik talablar kabi masalalar yoritilgan.

Kalit so'zlar : texnologiya, ta'lim, tarbiya, ijtimoiy faollik, o'quvchilarning bilish faoliyati, o'qitish natijalari, o'qitish metodlari, tadqiqot vazifalari, tadqiqot metodlari, mehnat tarbiyasi, axloqiy tarbiya, ijodkorlik, rivojlanish.

ТЕХНОЛОГИЯ И ЕЕ ФУНКЦИИ В ОБРАЗОВАНИИ

Мухиддинова Гавхаршодбегим Турсунходжа дочь

Факультет естественных и точных наук Государственного педагогического
института Тереса

2 -й курс студента технологического образования

Аннотация: эта статья предназначена для учителей технологий и использования технологий, методов исследований, интеграции, интеграции, интеграции и выпуска технологий, охватываются такие вопросы выпускной, как квалификационные работы и методологические требования для педагогической практики.

Ключевые слова: технологии, образование, образование, методы образования, методы исследования, задачи исследований, методы исследования, рабочее образование, этика, творчество, разработка.

TECHNOLOGY AND ITS FUNCTIONS IN EDUCATION

Muhiddinova Gavharshodbegim Tursunkhoja daughter

Faculty of Natural and Exact Sciences of the Termez State Pedagogical
Institute

The 2nd year student of the technological education

Annotation: This article is designed for teachers of technology and the use of technology, research methods, integration, integration, integration, and graduation of technology, graduation Issues such as qualification work and methodological requirements for pedagogical practice are covered.

Keywords: technology, education, educational, educational methods, research methods, research tasks, research methods, work education, ethics, creativity, development.

Texnologiya faninig maqsadi talabalarni umumiy o'rta ta'lim maktablarining "Texnologiya" fanini Davlat ta'lim standarti (DTS) asosida tashkil etish va o'qitish, pedagogika, psixologiya va maxsus fanlardan olgan bilimlarini mujassamlashtirgan holda ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil qilish va amalga oshirish yo'llarini bo'lajak texnologiya ta'lim o'qituvchilarini metodikaga oid bilim, ko'nikma va malakalar bilan qurollantirishdan iborat. Texnologiya ta'limi fanida talabalar o'qitish printsiplari va mazmuni, shakl va metodlari, texnologik ta'limi yo'nalishi bo'yicha dasturlar mazmuni, texnologiya ta'limi darslari va darsdan tashqari ishlarda o'quvchilarning fikrlash qobiliyatlarini o'stirish, o'quv va metodik adabiyotlarni o'rganish hamda tahlil qilish, darslarni rejalashtirish, me'yoriy hujjatlarni yuritish, texnologiya ta'limi o'quv xonalarining jihozlanishi, pedagogik amaliyotning maqsadi, vazifalari va mazmuni, kurs ishlarini bajarish, o'quv- moddiy texnik baza tahlili, respublika ta'lim markazi, tashxis markazi faoliyati bilan tanishadilar.

Texnologiya ta'limi metodikasi faninig vazifalari quyidagilar:

-pedagogik-psixologik bilimlarni o'quvchilarda umummehnat va umumkasbiy ko'nikma va malakalarni shakllantirish jarayonida tadbiq etish;

- talabalarni umumiy o'rta ta'lim maktablarida texnologiya ta'limi fanining maqsad va vazifalari, o'quv rejasida tutgan o'rni bilan tanishtirish;

- pedagogik-psixologik bilimlar, bevosita tanlangan sohalarga va yangi pedagogik, axborot texnologiyalari asosida metodik muammolarni hal etish;

- texnologiya ta'limini o'qitishni tashkil etish hamda uni amalga oshirish metodikasini o'rgatish;

- texnologiya ta'limida qo'llaniladigan didaktik tamoyillar, texnologiya ta'limida o'qitish metodlari va shakllarini o'rgatish;

-texnologiya ta'limi darslarini tashkil qilishni, rejalashtiruvchi hujjatlarni ishlab chiqishni va tahlil qilishni o'rgatishdan iborat.

Zamonaviy ta'lim tizimida texnologiya, ya'ni mehnat ta'limi fani muhim o'rin tutadi. Bu fan o'quvchilarga mehnat qilish malakalarini singdirish, turli kasblar haqida tasavvur berish, amaliy ko'nikmalarni shakllantirish orqali ularni hayotga va kasbga tayyorlashda asosiy vosita hisoblanadi. Texnologiya fani orqali o'quvchilar mehnat qilish madaniyati, ijtimoiy mas'uliyat va halollik kabi fazilatlarni o'zlashtiradilar. Texnologiya fanining afzalliklari shundaki, u:

- **bolalarning qiziqishini oshiradi va ularni faol bo'lishga undaydi;**
- **kelajak kasb tanlashda yo'nalish beradi;**
- **mehnatsevarlik va vatanparvarlik ruhini mustahkamlaydi;**
- **amaliy ishlar orqali bilimni mustahkamlaydi;**
- **ijodiy fikrlash va qo'l mehnatiga hurmatni shakllantiradi.**

Shuningdek, qizlar va o'g'il bolalar uchun alohida dasturlar asosida olib boriladigan texnologiya darslari ularning biologik, psixologik xususiyatlariga mos ravishda ularni hayotga tayyorlaydi.

Texnologiya (mehnat ta'limi) fani o'quvchilarning aqliy va jismoniy rivojlanishida, ularni amaliy hayotga tayyorlashda, kasb tanlashda yo'naltirishda beqiyos ahamiyatga ega. Bu fan orqali tarbiyalangan mehnatsevar, bilimli va mas'uliyatli yoshlar kelajakda Vatan taraqqiyotiga xizmat qiladigan yetuk mutaxassislar bo'lib yetishadilar.

Shu bilan birga, texnologiya (mehnat ta'limi) fanini samarali o'qitish uchun dars jarayonlarini zamonaviy yondashuv asosida tashkil etish muhimdir. Avvalo, darslar nazariya va amaliyotni uyg'unlashtirgan holda olib borilishi lozim. Har bir mavzu o'quvchilarga tushunarli, hayotiy misollar bilan boyitilgan, qiziqarli shaklda o'tishi kerak. Amaliy mashg'ulotlarda o'quvchilar mustaqil ishlashga, guruh bo'lib hamkorlik qilishga, muammoni hal etishga yo'naltirilsa, bu ularning faol ishtirokini ta'minlaydi.

Shuningdek, darslarda o'quvchilarning yosh xususiyatlari, qiziqishlari va hududdagi imkoniyatlar hisobga olinishi zarur. Masalan, qishloq joylarda bog'dorchilik, duradgorlik, tikuvchilik kabi yo'nalishlarga, shaharlarda esa texnik ishlov berish, dizayn, elektronika kabi mashg'ulotlarga alohida e'tibor qaratilishi mumkin. Bu yondashuv o'quvchilarning atrof-muhitdagi hayotga yanada yaqinroq bo'lishlariga xizmat qiladi.

O'quv ustaxonalari zamonaviy jihozlar, xavfsizlik vositalari va yetarli mehnat qurollari bilan ta'minlanishi, dars beruvchi o'qituvchilarning esa yangilangan metodikalar, kasbiy malaka va ijodiy yondashuvga ega bo'lishi dolzarbdir. Texnologiya

fani bo'yicha ko'rgazmali vositalar, loyihalash ishlari, musobaqalar va ko'rgazmalar tashkil etilishi o'quvchilarning ushbu fan bo'yicha qiziqishini kuchaytiradi.

Xulosa qilib aytganda, texnologiya fanini o'qitishda darslarni amaliyotga yaqinlashtirish, o'quvchilarning ijodkorligini qo'llab-quvvatlash, kasbga yo'naltirishga xizmat qiluvchi usullardan foydalanish, zamonaviy jihozlardan foydalanish hamda doimiy yangilanishga intilish muhim hisoblanadi. Ana shunda bu fan haqiqiy hayot maktabiga aylana oladi.

ADABIYOTLAR:

1. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2017-yil 6-apreldagi "Umumiy o'rta va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limining davlat ta'lim standartlarini tasdiqlash to'g'risida"gi 187-sonli Qarori. – T.: O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari to'plami, 2017-y., 14-son, 230-modda.
2. Tohirov O'.O. va boshqalar. Texnologiya. Umumiy o'rta ta'lim maktablarining 8-sinf o'quvchilari uchun darslik. – T.: "ILM-ZIYO" nashriyot uyi, 2019.-160 b.
3. O.A.Qo'ysinov, O'.O.Tohirov va boshqalar. Elektrotexnika va elektronika asoslari. Metodik qo'llanma. – T.: "Delta print" MCHJ, 2017.-116 b.
4. O.A.Qo'ysinov, O'.O.Tohirov va boshqalar. Polimer materiallarga ishlov berish texnologiyasi. Metodik qo'llanma. – T.: "Delta print" MCHJ, 2017.-64 b.
5. S.Bekmurodova. Texnologiya fanini o'qitishga yangicha yondashuv. Metodik qo'llanma. – Toshkent. 2017.-140 b.
6. Tohirov O'.O. Texnologiya o'quv fani davlat ta'lim standarti va o'quv dasturini ta'lim amaliyotiga joriy etish metodikasi. // Metodik tavsiyanoma. – T.: RTM, 2017.-72